

Jaarverslag 2022 en Jaarplan 2023

Colofon

Uitgavedatum: 30 maart 2023

Foto omslag: Annemoon van Hemel

Rekenkamer Amersfoort

Stadhuisplein 5

3811 LM Amersfoort

033 469 43 12

rekenkamer@amersfoort.nl

www.amersfoort.nl/rekenkamer

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
DEEL 1 JAARVERSLAG 2022	3
1 ALGEMENE INFORMATIE REKENKAMER	4
1.1 SAMENSTELLING	4
1.2 MISSIE EN DOEL.....	4
HOOFDSTUK 2 ONDERZOEKEN IN 2022	5
2.1 EFFECTIVITEIT WOONBELEID	5
2.2 JEUGDBESCHERMING	5
2.3 ONDERZOEK ONDERMIJNING.....	7
HOOFDSTUK 3 OVERIGE ACTIVITEITEN	8
HOOFDSTUK 4 BUDGETBESTEDING	10
DEEL 2 JAARPLAN 2023	11
1 JAARPLAN	12
1.1 MISSIE EN DOEL.....	12
1.2 ONDERZOEKSPAN 2023	12
1.3 OVERIGE ACTIVITEITEN	13
1.4 BUDGET	13

VOORWOORD

Amersfoort, 30 maart 2023

In dit jaarverslag geeft de rekenkamer een beeld van haar activiteiten in 2022. Hieraan is het jaarplan 2023 toegevoegd. Hierin zijn de resultaten van de fractiebezoeken die eind 2023 plaatsvonden meegenomen. Bij de fractiebezoeken heeft de rekenkamer geen voorstellen voor te onderzoeken onderwerpen gedaan, maar in een open gesprek onderwerpen besproken die door de fracties zijn aangedragen. Een overzicht hiervan vindt u in dit verslag.

Vooruitlopend op de vaststelling van de Wet versterking decentrale rekenkamers heeft de rekenkamer zich georiënteerd op consequenties hiervan op de manier waarop dit in Amersfoort is georganiseerd. De belangrijkste wijziging voor Amersfoort is dat er geen raadsleden meer deel uit mogen maken van de rekenkamer. Op 1 januari 2023 is de wet in werking getreden en is er een jaar om ervoor te zorgen dat aan de eisen die de wet stelt, wordt voldoen. Tijdens de fractiebezoeken hebben we onder meer besproken hoe we de betrokkenheid tussen raad en rekenkamer kunnen borgen. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor en ideeën over. Later dit jaar komen we daarop terug bij de raad door het voorleggen van een raadsvoorstel met een nieuwe verordening, waarin wordt aangegeven op welke manier in Amersfoort de wet wordt geïmplementeerd.

In 2022 heeft de rekenkamer het onderzoek naar effectiviteit van het woonbeleid aangeboden aan de gemeenteraad. Dit is in mei in De Ronde besproken en de aanbevelingen zijn overgenomen. Het onderzoek 'In gesprek' over jeugdbescherming is eind 2022 aangeboden. De rekenkamer heeft gekozen voor een nieuwe manier om het onderzoek te behandelen. Eerst het toelichten van het onderzoek, waarbij het vooral gaat om het verduidelijken van het rapport en vragen over de inhoud kunnen worden gesteld aan het onderzoeksbureau. In een tweede behandeling in de commissie worden de aanbevelingen besproken door de commissieleden en is de rol van de rekenkamer beperkt. Deze wijze van behandelen wil de rekenkamer handhaven. Dat betekent dat een rekenkamerrapport rechtstreeks wordt toegezonden aan de gemeenteraad en niet meer wordt aangeboden tijdens een raadsvergadering.

De doorwerking van de aanbevelingen van rekenkameronderzoeken worden gemonitord door het college, en besproken in de auditcommissie.

Het onderzoek naar ondermijning is in het najaar van 2022 gestart. Het rapport zal in de eerste helft van 2023 worden opgeleverd.

In 2022 hebben we afscheid genomen van Bert Lokhorst, na de maximale zittingstermijn van 8 jaar. Bert heeft de begeleiding van het onderzoek naar jeugdbescherming afgemaakt, daar bedanken wij hem voor, evenals voor zijn inzet en inbreng de afgelopen jaren. Bert is opgevolgd door Sophie Bruins, zij is gestart op 31 mei 2022. Gert Hunink en Hans-Dieter de Smit hebben de rekenkamer verlaten na de verkiezingen in maart. Hanske Mulder-van Maanen en Hans-Dieter de Smit zijn vanaf respectievelijk 19 april en 5 juli intern lid van de rekenkamer Amersfoort.

Wij vertrouwen er op dat we, met alle veranderingen, ook in 2023 een bijdrage kunnen leveren aan het werk van de gemeenteraad en koersen op een samenwerking die binnen de wet past en recht doet aan de inbreng van raadsleden bij het starten van onze onderzoeken.

Drs. Henny Overbeek-Jansen,
voorzitter Rekenkamer Amersfoort

DEEL 1 JAARVERSLAG 2022

1 ALGEMENE INFORMATIE REKENKAMER

1.1 Samenstelling

In 2022 heeft een aantal wisselingen in de samenstelling van de rekenkamer plaatsgevonden. Enerzijds vanwege de raadswissel en anderzijds omdat de maximale zittingsduur van een van de externe leden was bereikt. In 2022 was de rekenkamer als volgt samengesteld:

Externe leden

Mevrouw drs. H.G.M (Henny) Overbeek (voorzitter)
De heer mr. W.J. (William) Maassen
De heer ir. H.A. (Bert) Lokhorst (tot 28 mei 2022)
Mevrouw S.E.M (Sophie) Bruins MA MSc (vanaf 31 mei 2022)

Interne leden (raadsleden)

De heer drs. G.H. (Gert) Hunink (ChristenUnie) (tot 29 maart 2022)
De heer J.A.D. (Hans-Dieter) de Smit MA MSc (CDA) (tot 29 maart 2022 en vanaf 5 juli 2022)
Mevrouw A.J. (Hanske) Mulder-Van Maanen MSc (ChristenUnie) (vanaf 19 april 2022)

Secretaris

Mevrouw drs. M. (Martine) van Engen

1.2 Missie en doel

Bij haar start heeft de rekenkamer een missie geformuleerd die de leidraad vormt bij haar werkzaamheden: “De rekenkamer spreekt de ambitie uit dat zij door middel van haar onderzoeken een positieve bijdrage levert aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeente Amersfoort en dat de resultaten van haar onderzoeken een bijdrage leveren aan de versterking van de controlerende, kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad.”

Het doel van de rekenkamer is inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente op de volgende onderdelen:

- rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering efficiënt verlopen?
- doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten ook daadwerkelijk behaald?

HOOFDSTUK 2 ONDERZOEKEN IN 2022

2.1 Effectiviteit woonbeleid

Achtergrond

Om ervoor te zorgen dat in de toekomst iedereen in Amersfoort kan blijven wonen in een woning die past, heeft de gemeenteraad in 2019 het Deltaplan Woonopgave 2019-2030 vastgesteld. In dit plan staat de visie op en de aanpak van de woonopgave in Amersfoort. De rekenkamer is in juli 2021 een onderzoek gestart naar de effectiviteit van het woonbeleid in Amersfoort. Het onderzoek is uitgevoerd door I&O Research.

Doel

Het doel van het onderzoek was inzicht verkrijgen in het Amersfoortse woonbeleid: hoe wordt het woonbeleid uitgevoerd, wat zijn de effecten daarvan en in welke mate kan de raad bijsturen?

Hoofdvraag

Binnen welke ruimtelijk-juridische en maatschappelijke context opereert de gemeente Amersfoort op de woningmarkt? En hoe doeltreffend is het Deltaplan Woonopgave 2019-2030 binnen die context in de fasen van beleidsvorming, instrumenten, uitvoering & realisatie en raadsinformatie & bijsturing op basis van de huidige ervaringen?

Uitkomsten

Uit het rekenkameronderzoek blijkt dat het Deltaplan effectief is als het gaat om het bouwen van voldoende woningen. Daarnaast blijkt dat het realiseren van betaalbare woningen lukt als het gaat om huur, maar niet als het gaat om betaalbare koop. Er zijn wel winstwaarschuwingen voor de toekomst. De woningbouwproductie kan in de toekomst onder druk komen te staan onder meer als gevolg van de eisen die aan bouwplannen gesteld worden. Voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen, waaronder ook kwetsbare ouderen, zijn de maatregelen in het woonbeleid te beperkt en onrealistisch.

Tabel 1 Effectiviteit woonbeleid

	Publicatie plan van aanpak	12 juli 2021	
	Looptijd onderzoek	7 maanden	
	Publicatie onderzoek	3 februari 2022	Rapport <i>Effectiviteit woonbeleid</i>
	Behandeling in De Ronde	24 mei 2022	
	Behandeling in Het Besluit	21 juni 2022	De raad heeft de aanbevelingen uit het rapport unaniem overgenomen.

2.2 Jeugdbescherming

Achtergrond

Op 13 juli 2021 heeft de raad unaniem de motie 2021-099M 'Zorgen om de Jeugdzorg' aangenomen waarin de rekenkamer werd gevraagd onderzoek te doen naar de jeugdbeschermingsketen. De rekenkamer heeft vervolgens in een schriftelijke reactie laten weten in hoeverre zij aan dit verzoek kon

voldoen en beschreef daarin twee verschillende onderzoeksvarianten. Ook vroeg de rekenkamer om een klankbordgroep vanuit de raad. Vervolgens is in De Ronde op 26 oktober 2021 gesproken over de brief van de rekenkamer waarna een keuze gemaakt is voor een onderzoeksvariant. Toen is ook een klankbordgroep opgericht. Het onderzoek is gefinancierd vanuit het raadsbudget en uitgevoerd door DSP-groep.

Doel

Inzicht geven in de werking en het functioneren van de jeugdbeschermings-keten in Amersfoort, de toekomstige ontwikkeling(en?) in de keten en de rol van de raad.

Hoofdvraag

Hoe functioneert de jeugdbeschermingsketen in Amersfoort, zowel gezien vanuit de betrokken instanties in de keten als vanuit ouders en (waar mogelijk) de betrokken jeugdigen?

Uitkomsten

Ouders die met jeugdbescherming te maken krijgen, zijn vaak niet goed op de hoogte welk hulp- en zorgaanbod aanwezig is in Amersfoort. Ook weten ze niet wat ze van de verschillende professionals mogen verwachten. Uit het onderzoek blijkt dat in een jeugdbeschermingstraject niet altijd duidelijk is welke professional verantwoordelijk is en aan zet is. Dit wordt zo ervaren door ouders, maar ook door professionals. Op papier zijn afspraken gemaakt tussen de ketenpartners, maar in de praktijk blijken de rollen en verantwoordelijkheden soms onduidelijk.

Verder komt uit het onderzoek dat de specifieke expertise of het tijdig inroepen van die expertise verschilt tussen wijkteams en ook persoonsafhankelijk is. Daarnaast krijgen niet alle jongeren met een kinderschermingsmaatregel tijdig passende, gespecialiseerde jeugdhulp.

Uit het onderzoek blijkt ook dat ouders behoefte hebben aan iemand die hun perspectief kan verwoorden, die voor de rechten van ouders en kind opkomt en die hen kan ondersteunen bij knelpunten. De rekenkamer stelt vast dat de mogelijkheid om een onafhankelijk cliëntondersteuner in te schakelen, onvoldoende bekend lijkt. Daarnaast zouden ouders die ervaring met jeugdbescherming hebben, ingezet kunnen worden bij verbetering van de jeugdbeschermingsketen. Zij hebben zicht op wat er mis gaat en hebben ook waardevolle inzichten voor verbetering.

Tabel 2 Jeugdbescherming

	Publicatie plan van aanpak	13 januari 2022	
	Looptijd onderzoek	11 maanden	
	Publicatie onderzoek	1 december 2022	Rapport <i><u>In gesprek, een onderzoek naar ervaringen van ouders met de Amersfoortse jeugdbeschermingsketen</u></i>
	Presentatie onderzoek in De Ronde	13 december 2022	
	Behandeling in Commissie Sociaal	10 januari 2023	
	Behandeling in Het Besluit	31 januari 2023	De raad heeft de aanbevelingen uit het rapport, met inachtneming van aangenomen amendement, unaniem overgenomen.

2.3 Onderzoek Ondernijning

Achtergrond

Ondernijnde criminaliteit tast de legale en beoogde werking van het samenlevingssysteem aan. Het speelt in heel Nederland en ook in de gemeente Amersfoort zijn criminele structuren verweven met de legale maatschappij. Voor de aanpak van ondernijning is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten. De rekenkamer Amersfoort wil inzicht krijgen in de aard en omvang van ondernijnde criminaliteit binnen de gemeente Amersfoort en de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak in de bestrijding daarvan. Daarom is de rekenkamer in september 2022 een onderzoek gestart naar ondernijning in Amersfoort.¹ Het onderzoek wordt uitgevoerd door Pro Facto.

Doel

Inzicht krijgen in de aard en omvang van ondernijnde criminaliteit binnen de gemeente Amersfoort en de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak in de bestrijding daarvan.

Hoofdvraag

In hoeverre hanteert de gemeente zowel qua beleid als qua uitvoering een adequate aanpak in de bestrijding van ondernijning?

Uitkomsten

De uitkomsten van dit onderzoek zijn naar verwachting in het tweede kwartaal van 2023 bekend.

---

¹ [Plan van aanpak rekenkameronderzoek Ondernijning](#)

HOOFDSTUK 3 OVERIGE ACTIVITEITEN

Vergaderingen

De rekenkamer heeft in 2022 tien keer vergaderd. Deze vergaderingen gaan met name over de voortgang van de onderzoeken die plaatsvinden. Ook de keuze voor onderzoeksonderwerpen wordt besproken tijdens deze vergaderingen.

Teamdag

Op 13 mei 2022 heeft de rekenkamer tijdens een teamdag gereflecteerd op de rol en positie van de rekenkamer. Hierbij zijn ook de uitkomsten van de zelfevaluatie uit 2020 betrokken. Een van de resultaten van deze dag is het besluit om rapporten van een nieuwe opzet te voorzien. Daarnaast is besloten om de wijze van behandeling van rekenkamerrapporten in de raad te veranderen. Beide punten zijn bij het onderzoek naar jeugdbescherming ingevoerd. Zo bestaat het rapport van het onderzoek jeugdbescherming uit twee delen: een bestuurlijke nota en een nota van bevindingen. Voor de behandeling in de raad is de presentatie van het onderzoek en toelichting door de rekenkamer aan de raad losgekoppeld van het debat tussen raad en wethouder. De rekenkamer heeft het rapport in december 2022 eerst gepresenteerd in een informatieronde waarbij ruimte was voor feitelijke vragen. In januari 2023 zijn de aanbevelingen behandeld in de Commissie Sociaal.²

Contacten met de raad

Na de verkiezingen in maart 2022 is een nieuwe raad aangetreden. De rekenkamer maakt deel uit van het inwerkprogramma voor raadsleden. Op 8 april 2022 hebben de voorzitter en de secretaris tijdens de inwerktweedaagse de rekenkamer gepresenteerd en onze taak en positie toegelicht.

Daarnaast was de gehele rekenkamer aanwezig bij de jaarlijkse opening van het politieke seizoen die dit jaar plaatsvond in het Groene Huis in Amersfoort op 26 augustus 2022.

Bij het rekenkameronderzoek naar jeugdbescherming werkte de rekenkamer voor het eerst met een klankbordgroep met raadsleden. Voor dit onderzoek heeft de rekenkamer een aantal keer met deze klankbordgroep overleg gehad.

Tot slot heeft de rekenkamer in november en december van 2022 de jaarlijkse fractiebezoeken afgelegd. Hiervoor zijn alle fracties benaderd voor een gesprek. Uiteindelijk heeft de rekenkamer gesproken met de fracties van D66, CDA, ChristenUnie, VVD, PvdA, Beter Amersfoort en Amersfoort voor Vrijheid. Tijdens deze bezoeken zijn de fracties bijgepraat over de Wet versterking decentrale rekenkamers en de gevolgen daarvan. Aan de raadsfracties is gevraagd hoe zij de betrokkenheid bij de rekenkamer zien wanneer in de nieuwe situatie raadsleden geen lid meer mogen zijn van de rekenkamer. Daarnaast zijn suggesties en wensen verzameld voor een nieuw rekenkameronderzoek in 2023.

Auditcommissie

Binnen de contacten met de raad verdient de auditcommissie een aparte vermelding. De auditcommissie heeft naast het adviseren van de raad over onderwerpen van de planning- en controlcyclus ook “het monitoren van de opvolging van door de raad overgenomen aanbevelingen voortvloeiend uit rekenkameronderzoeken” als taak.³

Daarnaast is het gebruikelijk dat de rekenkamer haar jaarverslag en jaarplan in de auditcommissie toelicht. Op 10 mei 2022 heeft de rekenkamer haar Jaarverslag 2021 en Jaarplan 2022 in de auditcommissie toegelicht. Normaal gesproken wordt in dezelfde vergadering ook de monitor van het

---

² Met ingang van 1 januari 2023 is de gemeenteraad van Amersfoort overgestapt op een nieuw vergaderstelsel met raadscommissies.

³ Verordening auditcommissie, artikel 2 lid g

college met betrekking tot de opvolging van aanbevelingen van de rekenkamer besproken.⁴ Deze keer is dit niet gebeurd omdat deze monitor nog niet gereed was. Op 5 juli 2022 heeft het college een raadsinformatiebrief gestuurd met daarin de stand van zaken rondom de opvolging van aanbevelingen van rekenkameronderzoek. Deze brief is niet geagendeerd en besproken in de auditcommissie.

Externe contacten en deskundigheidsbevordering

Om kennis en ervaring uit te wisselen heeft de rekenkamer contact met collega-rekenkamers in het land. De rekenkamer is lid van de NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies). De NVRR organiseert een aantal keer per jaar landelijke kenniskringen. Hierin wordt gesproken over aangelegenheden die spelen op het vlak van rekenkamer(commissie)s en over afgeronde en lopende onderzoeken. Ook wordt kennis uitgewisseld over bijvoorbeeld onderzoeksmethoden en -aanpak.

De rekenkamer heeft deelgenomen aan de volgende bijeenkomsten:

- Op 24 maart 2022 organiseerde de NVRR een webinar 'Kennismaken met de raad' die de secretaris heeft bijgewoond.
- Op 5 juli 2022 organiseerde de NVRR een webinar 'Meta-dossier Jeugdzorg' die de secretaris heeft bijgewoond.
- Op 15 november vond er een NVRR-kringbijeenkomst plaats voor Utrecht/Gooi- en Vechtstreek. Deze bijeenkomst vond plaats in het Stadhuis van Utrecht en is georganiseerd door de secretarissen van de rekenkamers van Amersfoort, Utrecht en Zeist.

Daarnaast vindt er een aantal keer per jaar een bijeenkomst plaats met de secretarissen van de rekenkamers in de regio Utrecht (Amersfoort, Hilversum, Soest, Utrecht, Vallei en Veluwe en Zeist).

Communicatie

De rekenkamer voert een actief communicatiebeleid om haar werkzaamheden en de resultaten hiervan aan de raad en de stad bekend te maken. In 2022 werden hiervoor de volgende instrumenten ingezet:

- Twitteraccount: @rekenkamerfoort.
- Persbericht bij nieuwswaardige gebeurtenissen.
- Website amersfoort.nl/rekenkamer.

---

⁴ Dit naar aanleiding van de door de raad aangenomen [motie 2019-065M Monitoren uitvoering aanbevelingen rekenkamer](#) waarmee het college in het vervolg de volgende opdrachten heeft:

- de Raadsinformatiebrief (die na drie maanden aan de raad wordt gestuurd) met daarin een plan van aanpak voor de uitvoering van de aangenomen aanbevelingen na een jaar aan te vullen met de laatste stand van zaken ten aanzien van de uitvoering en borging, waarna deze aan de raad wordt gezonden.
- de raad gedurende langere tijd actief te informeren over de stand van zaken bij de uitvoering. Dit kan door, gelijk aan de werkwijze met moties en toezeggingen, een overzicht te genereren met de stand van zaken van de uitvoering en borging van de aangenomen aanbevelingen (conform A-13.1b). Voor de continuïteit zou daarbij tot drie jaar teruggeblikt moeten worden. Daarna kan de auditcommissie aangeven of een aanbeveling is afgedaan of niet. Dit overzicht kan jaarlijks tegelijk besproken worden met het jaarverslag van de rekenkamer, die in mei in de auditcommissie voorligt.

HOOFDSTUK 4 BUDGETBESTEDING

Het volgende overzicht geeft de begrote versus bestede middelen weer voor 2022. Onder het overzicht is een toelichting per post opgenomen.

Tabel 2 Financieel overzicht 2022 (in €)

Begroting				Realisatie
Onderzoeksbudget			48.215	34.672
	- regulier onderzoeksbudget	37.739		
	- overheveling uit 2021	10.476		
Vergoeding externe leden			22.175	20.324
Overige kosten			7.656	1.463
Totaal			78.046	56.459

Onderzoeksbudget

Het onderzoeksbudget bestaat naast een regulier budget ook uit een overheveling van budget uit het voorgaande jaar. De uitvoering van onderzoeken loopt niet gelijk aan kalenderjaren. Meestal resulteert dat in een overhevelingsvoorstel aan de gemeenteraad. Voor 2022 is een bedrag van 10.476 euro uit 2021 overgeheveld naar 2022. Het in 2022 gestarte onderzoek naar ondermijning wordt in 2023 afgerond. Ook hiervoor is een overhevelingsvoorstel gedaan.

Voor 2022 kent het onderzoeksbudget een aanzienlijke onderschijding. Dit kan worden verklaard doordat er naast de onderzoeken naar het woonbeleid en ondermijning een groot deel van het jaar besteed is aan het onderzoek naar jeugdbescherming. Dit onderzoek werd betaald vanuit het raadsbudget.

Vergoedingen externe leden

De vergoeding van externe leden is opgebouwd uit een reguliere vergoeding en een vergoeding voor het begeleiden van onderzoek. Onder de reguliere vergoeding vallen de vaste maandvergoeding en de vergadervergoeding. Daarnaast geldt dat voor elk onderzoek één van de externe leden van de rekenkamer optreedt als onderzoeksbegeleider. De uren die hiervoor gedeclareerd mogen worden zijn aan een maximum verbonden.

Overige kosten

De overige kosten bestaan in 2022 voornamelijk uit de contributie aan de NVRP. Op de post 'overige kosten' wordt al jaren minder uitgegeven dan begroot. Besloten is om een deel van deze post in 2023 over te hevelen naar het onderzoeksbudget.

DEEL 2 JAARPLAN 2023

1 JAARPLAN

1.1 Missie en doel

Ook voor 2023 laat de rekenkamer zich leiden door haar missie. De rekenkamer zal haar activiteiten uitvoeren binnen de kaders die worden gesteld door de verordening, het reglement van orde en het onderzoeksprotocol.⁵ Deze kaders zijn door de rekenkamer ontwikkeld in 2004 en worden indien nodig periodiek herzien.

Het doel van de rekenkamer is inzicht te bieden in de prestaties van de gemeente op de volgende onderdelen:

- rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- doelmatigheid: is de voorbereiding en uitvoering van beleid efficiënt verlopen?
- doeltreffendheid: zijn de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk behaald?

Om deze vragen te beantwoorden, voert de rekenkamer onderzoek uit. De rekenkamer wil de resultaten van haar onderzoeken ter kennis laten komen van de gemeenteraad, het college en de inwoners van de gemeente Amersfoort. Verder stelt de rekenkamer Amersfoort zich ten doel om waar mogelijk bij te dragen aan de professionalisering van de lokale rekenkamerfunctie in zijn algemeenheid.

1.2 Onderzoeksplan 2023

In november 2022 heeft de rekenkamer alle raadsfracties benaderd om in gesprek te gaan over suggesties voor het jaarplan 2023. Uiteindelijk heeft de rekenkamer gesproken met de fracties van D66, CDA, ChristenUnie, VVD, PvdA, Beter Amersfoort en Amersfoort voor Vrijheid. Bij de uitvoering van een nieuw onderzoek zal de rekenkamer de raad in een vroeg stadium betrekken, zodat de input van de raad in het onderzoek kan worden meegenomen.

Mede gebaseerd op de input van de raadsfracties, heeft de rekenkamer twee nieuwe thema's voor het Jaarplan 2023 verkend: een onderzoek naar klachtenafhandeling en een onderzoek naar participatie.

Klachtenafhandeling

Jaarlijks organiseert de NVRR een DoeMee-onderzoek voor haar leden. Dit is een onderzoek waar een groot aantal rekenkamers en rekenkamercommissies aan mee kan doen. De uitkomsten zijn zowel interessant voor de eigen gemeente, maar bieden ook de mogelijkheid om onderling te vergelijken. Eind oktober heeft de NVRR het onderwerp voor het Doe-Mee-onderzoek 2023 aangekondigd. Dit zal gaan over klachtenafhandeling en hierin wordt samengewerkt met de Nationale Ombudsman. De doelstelling van het onderzoek is om rekenkamers inzicht te verschaffen in (1) het beleid en de organisatie van lagere overheden ten aanzien van de afhandeling van klachten alsmede, (2) de resultaten van dit gevolgde beleid en (3) de informatievoorziening aan de raad over deze resultaten. De centrale vraag luidt: op welke wijze geven decentrale overheden beleidsmatig en organisatorisch vorm aan de afhandeling van klachten, tot welke resultaten leidt dit beleid en op welke wijze wordt hierover gerapporteerd aan de volksvertegenwoordiging?

Participatie

Tijdens de fractiebezoeken maakten meerdere fracties opmerkingen over de beperkte betrokkenheid van inwoners bij de (lokale) politiek. Er zijn zorgen gedeeld over de lage opkomst bij raadsverkiezingen,

---

⁵ Zie amersfoort.nl/rekenkamer.

over polarisatie en de toenemende kloof tussen verschillende groepen in de samenleving. Daarbij speelt voor raadsleden ook de vraag in hoeverre de lokale politiek de maatschappij nog vertegenwoordigt en wat de waarde is van de lokale democratie wanneer de opkomst onder de 50 procent duikt. Het is lastig om deze complexe thema's te vatten in een rekenkameronderzoek. De rekenkamer kan wel kijken naar de wijze waarop de gemeente probeert inwoners te betrekken bij te maken keuzes. Een onderzoek naar participatie kan de gemeenteraad inzicht geven in de effectiviteit van het participatiebeleid. Lukt het om diverse bewoners te betrekken, vast te houden en een bevredigend resultaat te behalen?

De rekenkamer is voornemens om in 2023 de volgende onderzoeken op te starten, uit te voeren dan wel af te ronden.

Tabel 1 Geplande onderzoeken 2023

Onderzoek		Status
1	Onderzoek ondermijning	Lopend. Afronding gepland in 2 ^e kwartaal.
2	Onderzoek participatie	In voorbereiding
3	Onderzoek klachtenafhandeling	Nog niet gestart

1.3 Overige activiteiten

Op 1 januari 2023 is de Wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. De wet houdt in dat de rekenkamerfunctie, waar in Amersfoort sprake van is, wordt opgeheven. Voor de wet geldt een overgangstermijn van een jaar. Dit betekent dat de gemeenteraad voor 1 januari 2024 een onafhankelijke rekenkamer zal moeten instellen waarin raadsleden geen zitting mogen hebben. Daarnaast geeft de wet de rekenkamer extra bevoegdheden voor het onderzoeken van verbonden partijen. De rekenkamer streeft om de nieuwe verordening in september voor te leggen aan de raad.

1.4 Budget

In onderstaande tabel staat het budget van de rekenkamer in 2023 voor het uitbesteden van onderzoek en de vergoedingen. De kosten voor de ambtelijke ondersteuning zijn hierin niet meegenomen.

Tabel 2 Begroting 2023 (in €)

	Begroting
Onderzoeksbudget	45.134
Vergoeding externe leden	22.951
Overige kosten	1.850
Totaal	69.935

Overhevelingsvoorstel

De uitvoering van onderzoeken loopt niet gelijk aan kalenderjaren. Meestal resulteert dat in een overhevelingsvoorstel aan de gemeenteraad. In 2022 is dat ook het geval omdat het onderzoek Ondermijning over het jaareinde heen loopt. De rekenkamer heeft de gemeenteraad verzocht om 10.370 euro over te hevelen naar 2023. Dit bedrag is nog niet in de begroting van 2023 (tabel 2) verwerkt.